

Elevernas upplevelse av behov av anpassningar i gymnasieskolan

Helene Lidström, Institutionen för Samhälls- och välfärdsstudier, Linköpings universitet; Helena Hemmingsson, Specialpedagogiska institutionen, Stockholms universitet & Elin Ekbladh, Institutionen för Samhälls- och välfärdsstudier, Linköpings universitet

Unga med funktionsnedsättning är överrepresenterade bland unga som inte har ett fullständigt gymnasiebetyg efter avslutad utbildning, något som innebär svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden (Ungdomsstyrelsen, 2012). En förklaring till att elever inte alltid uppnår kunskapsmålen är bristande tillgång till anpassningar och stöd (Korhonen, et al, 2014).

Syftet med studien var därför att undersöka vilka behov av anpassningar som elever i gymnasieskolan upplevde och om de var tillgodosedda, samt om det fanns skillnader i behov utifrån kön och för elever med och utan diagnos.

Studien har en kvantitativ beskrivande kohort design där 419 elever med svårigheter att nå kunskapsmålen deltog. Eleverna intervjuades med bedömningsinstrumentet Bedömning av Anpassning av Skolmiljön (BAS). Elevens behov av anpassningar skattades i 16 skolaktiviteter från otillfredsställda behov till inga behov utan skolaktiviteterna fungerade väl.

Studiens resultat visade att gymnasieelevers behov av anpassningar och stöd inte är tillgodosett då mer än 60% av eleverna upplevde att skolmiljöns krav inte överensstämde med deras förutsättningar i sju av 16 skolaktiviteter. I nio skolaktiviteter var det signifikanta skillnader mellan flickor och pojkar, där flickor hade färre behov tillgodosedda. Signifikant fler elever med neuropsykiatrisk diagnos upplevde ett otillfredsställt behov av anpassningar än elever utan diagnos och de med diagnosen dyslexi.

Olika professioner behöver samarbeta i skolan för att uppnå en mer tillgänglig lärmiljö och förbättrad hälsa och delaktighet för eleverna. Inte minst för att stödja kognitiva processer vid utförande av aktiviteter i skolan som inte är tillfredsställande. Gymnasieskolan behöver vara extra uppmärksamma på att inte förbise behoven hos flickor och elever med neuropsykiatrisk problematik. Vidare forskning behövs för att undersöka utfallet av elevcentrerade insatser för att främja elevers möjligheter att uppnå kunskapsmål och övergången till arbete efter avslutade gymnasiestudier.

Referenser

Korhonen, J., Linnanmäki, K., & Aunio, P. (2014). Learning difficulties, academic well-being and educational dropout: A person-centred approach. *Learning and Individual Differences*, 31, 1-10.

Ungdomsstyrelsen. (2012). *Fokus 12. Levnadsvillkor för unga med funktionsnedsättning*. Hämtad från Stockholm:

https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/wwwfokus12version3.pdf